



Ander Gortazar Balerdi
Arkitektoa

Jokoz kanpo

Argudia liteke itxurakeria hutsa dela, marketin kontua, baina eraikinen jasangarritasun ziurtagiriak gero eta ohikoagoak dira, eta gero eta jende eta diru gehiago mugitzen dute inguruan. Ziurtagiri hauek eraikin berriek ingurumenean eragindako albo kalteak minimizatzea dute helburu; aldi berean, sustatzaileak dirua aurrez dezake epe ertain eta luzera, eta salmenta amu gisa ere baliagarriak dira. Inguotuan, Oronak Hernanin duen ikerketa zentroak eta IKEAk Baionan irekiko duen saltokiak, esaterako, harro erakusten dute jasangarritasun ziurtagiria.

Ezagunenak BREEAM eta LEED dira gurean. Metodologia ezberdinak erabili arren, parekoa dute prozedura: eraikin baten errendimendua neurtzen dute, eta horren arabera puntuazioa eman, jasangarritasunaren ikuspuntu ezberdinak kontuan hartuz. Egun-argiaren aprobetxamendua, CO₂ isurpena, eraikuntza materialak, energia kontsumoa, hondakinak, garraioa... Futbolean bezala, puntu bakoitzak axola du eta partidu guztiak dira garrantzitsuak. Hala da, Juanan: miresgarria da sustatzaile, arkitekto eta ingeniariak jasangarritasun puntu bakoitza borrokatzeko erakusten duten grina.

Futbolaren similekin jarraituz, 70 futbol zelaik adinako azalera izango du Gipuzkoako Parke Teknologikoak Irun eta Hondarribia artean hartuko duen eremuak. Miramon txiki gelditu da antza, eta bi udalok ados jarri dira Urdanibia-Zubietako lurak enpresa jarduerari eskaintzeko.

Zalantzak zalantza (Miramongo okupazioa %70ekoa da, eta Bizkaiko eta Arabako teknologia parkeena ez da %60a iristen), demagun proiektua aurrera doala. Sustatzaileek jasangarritasun

ziurtagiriak eskatuko dizkiete arkitektoei, aholkulariak BREEAM edo LEED puntuak nondik lortu pentsatu beharko dute, eta hara non, konturatuko diren kokalekuak berak izugarri baldintzatuko duela puntuazio duin bat lortzea.

Izan ere, ezertan pentsatzen hasi aurretik, kokalekuak soilik ziurtagiriaren puntuen %10 arriskuan jar dezake, mugikortasun jasangarriari loturikoak, alegia. Puntuok kalkulatzeko metodologia Realari etxetik kanpo irabaztea baino errazagoa da: BREEAMek, esaterako, Excel formatuko taula single bat du eskuragai, hoguei minutuko lana eskatzen duena. Nik neuk egin dut saiakera, eta tira, lerro hauek aprobetxatu nahi nituzke Gipuzkoako Teknologia Parkeko arduradunei esateko nekez lortuko dutela kokapenari dagokion punturik, arbitroaren laguntzaz ez bada.

Autobus sarea nahikoa ez, eta tren geltokiak urrunegi ditu garraio publiko bidezko irisgarritasun punturik lortu ahal izateko. Bizikleta bidezko irisgarritasunari dagokionez, egin liteke zerbait akaso, fede handiko gizona naiz-eta. Funtzio bakarreko eremua izanda –ez al da parke teknologiko kontzeptua alboratzeko garaia?–, hiri zerbitzuekiko gertutasunari dagokion punturik ere ez luke lortuko (*amenities* BREEAM jergoian, hots, janari denda, postetxe, kutxazain eta abarrak). Bada puntu interesgarri bat, gehienezko auto aparkaleku kopuruari dagokion, baina ez dirudi kontuan hartzeko asmorik dutenik errepide sarbideak diseinatzeko beharra lehentasun gisa adierazi dutenean.

Asko hitz egiten dugu ikerketa eta berrikuntzaz, baina hiri-gintzari dagokionez lehengo lepotik burua. 70 futbol zelai, baina jokoz kanpo. •



Ilustrazioa: Ander Gortazar Balerdi



Arantxa Urbe

Hezitzailea eta Hik Hasi-ko kidea

Euskal Hezkuntza Sistema pentsatzen

Araban, Bizkaian, Gipuzkoan eta Nafarroan LOMCE legea indarrean. Lehen hiruetan, gainera, Gasteizko Hezkuntza sailaren HEZIBERRI 2020 egitasmoa. Lapurdi, Nafarroa Beherea eta Zuberoan, FALLOUX legea.

Hiru lege horiek dira, batik bat, gaur egun Euskal Herriko heziguneetan eragiten ari diren hezkuntza legeak. Hiruetatik bat bera ere ez da Euskal Herriko jendartearen beharren eta errealtatearen arabera. Kontrara, Espainiarekiko eta Frantziarekiko loturak estutzeko diseinatutako legeak dira. Hauxe da, azkar batean, gaur egun Euskal Herriko hezkuntza sistemari argazki bat aterata ikusiko genukeena: sistema zatikatua, administrazioetan, sareetan, ereduetan eta lurraldeetan, hezkuntzako arlo nagusietan abiadura ezberdinetan doana.

Aurrekoan genioen Euskal Herriko hezkuntza sistema ahalbidetuko duen abagune bat –edo haratago, lege esparru bat– agertu bitartean, zorionez, hezigune askotan egunero aurre egiten ari zaizkiela inposaketa horiei guztiei. Eta aurre egiteko, leku egiten diete kudeaketa parte-hartzaileari, aniztasunari, pentsamendu kritikoari, sormenari, inklusioari, euskarari eta euskal nortasunari. Era horretara, aukera hobe baten zain, urratsez urrats, tokian tokiko esperientzia eta praktikarekin, XXI. mende honetan herri ez-normalizatu honek mundu globalizatuan aurrera egin ahal izateko eta, zergatik ez, hari ekarpena egin ahal izateko belaunaldi berriek behar duten hezkuntzaren zutoinak ezartzen ari gara.

Hezkuntzaren historiari begiratzuz gero, jabetuko gara euskal jendarteak desobedientziaren oinetakoak jantzi-ta egin duela bidean aurrera. Gaur egun, neurri batean hezkuntza euskalduna eta kalitatezkoa lortu badugu, joan den mendearen 60ko hamarkadan euskal jendartearen zati garrantzitsu batek, beren seme-alabentzat beste hezkuntza baten bila, Espainiak eta Frantziak indarrean zuten hezkuntza eredua desobedientziaren bidez arrakalatu zutelako da. Desobedientziaren bidetik

sortu zituzten herriz herri ikastolak, administrazioaren beraren eskolak ere pixkanaka euskalduntzeko.

Ez gara inoiz egon legeak noiz alde jarriko. Jendartea, hezkuntza arloan ere, administrazioaren eta legeen aurretik joan da, eta, ikusitakoak ikusita, aurrerantzean ere hala izan beharko duela dirudi.

Orain zenbait urte hezkuntza arloko hainbat lagun bildu ziren eta ariketa bat osatzen ahalegindu ziren: nork bere interesak alde batera utzi eta Euskal Herriak dituen ezaugarriak kontuan izanik, erronkei erantzuteko behar duen hezkuntza irudikatzen ahalegindu ziren herritar gisa. Ariketa hartatik sortu zen 2006an **Euskal Herriko Oinarrizko Hezkuntza Akordioa**, Nazio Garapenaren itzalean. Zatiketen gainera, Euskal Herria bere osotasunean aintzat hartzen zuen akordio proposamena izan zen.

Akordio hark euskaldunon hezkuntza eskubideen dekalogoak jaso zuen. Eskubide horiek abiapuntutzat hartuta, gainera, publikotasunaren definizio berri

bat eta heziguneen arteko elkargune sare bat sortzeko proposamena barne bildu zituen.

Hezkuntza arloko eta jendarteko lagun askoren babesa jaso zuen akordioak, eta zenbait herrietan egin ziren hainbat saiakera. Udalbiltzaren ilegaltzazioak eta ondorioz Nazio Garapenaren desagertzeak indarrez hustu zuen ekimena. Baina ez omen da alferrik emandako urratsik, eta akordio haren testua eta mamia gainbegiratzuz ohartuko gara orduan jasotakoek gaurkotasunik galdu ez dutela.

Ondoren etorri zen, adibidez, porrot egin duela aspalditxo jakin arren, indarrean jarraitzen duen hizkuntza ereduak gainditzeko ikasle euskaldun elea nitzunak sortzeko proposamena. Horrek ere babes zabala izan zuen Hezkuntza komunitatean, artean ezagutu gabeko babesa, behar bada.

Herri hau martxan dago hezkuntza arloan ere. Haizea alde dugunerako prest izan behar dugu txalupa... lan batzuk, behintzat, aurreratuta dauzkagu. •



Sortzenek antolatutako Euskal Eskola Publikoaren jaia Nafarroan.

Jagoba MANTEROLA | ARGAZKI PRESS

EHUko Informatika Fakultateko irakasle eta ikerlaria

Datu multzo ikaragarririk sortu, jaso eta azter-

**Erronkak asko izanik ere, baditugu ja-
da eguneroko bilakatu zaizkigun
hainbat aplikazio datu andana horiek
aztertzeetik eskuragarri ditugunak:**
Google beraren itzulpen automatikora-
ko aplikazioa, eskaintza orokorrak egi-
tetik bezero bakoitzari egin ohi dituen
erosketen araberako eskaintza pertso-
nalak egiteko supermerkatuentzako
aplikazioak, trafikoaren kudeaketarako
aplikazioak... Adituek diotenez, norba-
nakoari egokitutako mediku tratamen-
duak ere hortik etorriko dira. Txanpo-
nak, ordea, beti ditu bi alde, eta,
txanponaren beste aldean, pribatutasu-
na galtzearen arriskuak daude. Zalan-
tza gabe pribatutasuna bermatu beharra
dago arau egokiak jarritz, pertsonaren
eta gizartearen onura bilatzen duten
arauak beste arrazoi guztien gaindi jar-
ritz. Eta noski, gure aukera eta ardura
ere bada gure datu pertsonalak non eta
nori ematen ari garen arretaz aztertzea
eta nahi badugu ezetz esatea. •

arkitektura / hezkuntza / teknologia

3 BEGIRADA:



GAUR8